

Nyní jsou totiž sousedami obce:

- a) ti, kteří s ležícího v obci domu neb pozemnosti (gruntu), neb i s obouch zároveň, nebo s živnosti neb výdělkem, ku kterým dle zákona potřebné jest stále přebývání v obci, v přímých daních roční summu přinejméně jednoho zlatého konv. min. v minulém berničím roku úplně zapravili, a v běhu tohoto berničího (kontribučního) roku nejsou nic daně dlužní;
- b) ti, kteří byli od obce formálně uznáni za sousedy.

V příhodě v prozatímním nařízení od 6. dubna t. r., č. 4262, určené, když totiž počet oprávněných k volbě musí se doplniti z obyvatelův, pod 1 zl. konv. min. nejbližší tomu daň platících, buďtež i všichni ti, kteří summu daně, až ku které se k vůli doplnění sestoupiti musí, v minulém roku berničím úplně zapraviti a v běhu toho roku s daní v žádném reštu nejsou, považováni a držáni za sousedy.

Dle ustanovení od 7. března r. 1850, č. 4261 *), zákon obecní vysvětujícího, mohou toliko občané státu rakouského býti sousedami obce. Byť i tedy cizozemci měli v obci nějakou pozemnost (grunt) neb dům a zapravovali s něho ustanovenou daň, nesmějí přece považováni býti za sousedy v obci.

Kdo však občanství státu rakouského požívá, pro toho není přináležuost k obci výmínkou ku právu sousedskému, neb předpis §. 9.,— který ustanovuje, že kdokoliv jiným způsobem, než právem dědických v linii vstupující a sestupující nabyt majitelství osedlosti v některé obci, práva souseda teprva tehdá vykonávati může, když od obce přijat byl do obce, — platnost má teprva vzhledem budoucího nabývání práva sousedského.

Poněvadž ostatně dle §. 8. lit. a) právo sousedské zakládá se pouze na nějaké držebnosti neb živnosti i na zapravování zákonem ustanovené roční sumy přímé daně, vyplývá tedy z toho samo sebou, že nejen fysické osoby a tyto bez rozdílu pohlaví a stáří, nýbrž i tak nazvané morální osoby, korporace a společnosti mohou měti právo k volení. Leží to však v povaze poměrův, že stát, kdyby i měl v obci daní podrobenou osedlost v držení svém, přec nemůže se považovati za souseda té obce.

Jak morální osoby vykonávají své právo k volení, o tom bude dále řeč.

*) Viz Zákoník říšský od roku 1850, částku XXXIII. pod číslem 116.